

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Suuremäe Karjäär OÜ uuringuloa taotlusest, Tartu Vallavalitsuse 11.12.2025 korraldusest nr 1429 otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda ettevõttele Suuremäe Karjäär OÜ geoloogilise uuringu luba nr MU/525601 Kukemetsa X uuringuruumi kehtivusajaga 5 aastat (lisatud).

1.2. Uuringuloa lisatingimuseks määrata:

1.2.1. Geoloogilise uuringu teostajal mõõta uuringuruumist kuni 500 meetri kaugusel asuvate salvkaevude veetasemed.

1.2.2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada Maa- ja Ruumiametile ning sõlmida raadamise leping Riigimetsa Majandamise Keskusega.

2. ASJAOLUD

Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874; aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, Eesti) esitatas 02.09.2025 Keskkonnaametile Kukemetsa X uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 02.09.2025 nr DM-133358-1, edaspidi ka *uuringuluba*). Parandatud taotlus esitati 18.09.2025 (DM-133358-4).

Kukemetsa X uuringuruumi teenindusala asub Tartumaal Tartu vallas Vedu külas, riigilt taotlejale rendile antud Kukemetsa kruusakarjäär 6 (tunnus 79401:001:0678; sihtotstarve mäetööstusmaa) ja Kukemetsa kruusakarjäär 7 (tunnus 79601:001:2639; sihtotstarve mäetööstusmaa) maaüksusel. Seal asub Kukemetsa VI kruusakarjäär (Suuremäe Karjäär OÜ-le kuuluv kaevandamisluba nr L.MK/328299). Kinnistute valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Taotletava uuringuruumi pindala on 9,45 ha.

Kukemetsa X uuringuruumi geoloogilise uuringu eesmärk on senise Kukemetsa VI kruusakarjääri lamamist (karjääri põhjast) sügavamale jäävat maapõue osa uuring, määramaks kruusa-liivalasundi levikut, materjali kvaliteeti ja keskkonnatingimusi. Kukemetsa VI kruusakarjääri alumine pind on praegu 60 m absoluutsel kõrgusel ja ligikaudu kahe hektari

ulatuses on selle taseme lähedale juba kaevandamisega ka jõutud.

Taotletava uuringuruumi teenindusalal on kattumine maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult Kukemetsa liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 829) ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokkidega 18 ja 20. Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub Suuremäe Karjäär OÜ-le kuuluva Kukemetsa VI kruusakarjääri mäeeraldisega (luba nr L.MK/328299, kehtib kuni 01.10.2031).

Geoloogilise uuringu sügavuseks on planeeritud 15 m. Uuringu käigus rajatakse Kukemetsa X uuringuruumi kuni 20 uuringupuurauku ja 20 uuringukaevet. Juhul kui kaevanditega kasulikku ei läbita ja materjali terastikuline koostis võimaldab seda puurida, rajatakse kaevandite asukohtadesse sügavamad puuraugud. Kaevanditest ja puuraukudest saadud materjalist võetakse proovid terastikulise koostise määramiseks, jämepeurrurikka materjali korral ka proovid killustiku valmistamiseks ja selle katsetusteks. Peale geoloogilise läbilõike kirjeldamist, proovide võtmist ja veetaseme mõõtmist kaevandid ja puuraugud likvideeritakse (täidetakse pinnasega ja tihendatakse) ning ümbrus korrastatakse.

Suuremäe Karjäär OÜ taotleb geoloogilise uuringu luba Kukemetsa X uuringuruumis viieks aastaks.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis maardlate nimistu volitatud töötaja, Eesti Geoloogiateenistus 12.09.2025 kiri nr 13-1/25-1486. Paluti lisada seletuskirja tööde kavandatav ajakava kuu täpsusega uuringuloa saamisest arvates.

Suuremäe Karjäär OÜ esitas parandatud taotluse 18.09.2025 (DM-133358-4).

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis maardlate nimistu volitatud töötleja, Eesti Geoloogiateenistus 03.10.2025 kiri nr 13-1/25-1570. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 1060 € on tasutud 02.09.2025 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmevõimaldaja jäätmevõimaldaja § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmevõimaldaja §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmevõimaldaja vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloo alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 p 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 27.10.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloo taotluse menetlusse võtmisest teavitati 27.10.2025 kirjaga nr DM-133358-6 taotlejat ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt *KeHJS* § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendatuna. Kui kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist *KeHJS* § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb *KeHJS* § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda *KMH* vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus *KeHJS* § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist *KeHJS* § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul *KMH* ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt *KeHJS* § 6 lg-le 2³ ega kaaluta *KMH* vajalikkust. *KeHJS* § 6¹ lg 4 kohaselt Suuremäe Karjäär

OÜ ei pidanud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhinnangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Kukemetsa X uuringuala ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal.

Uuringuloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Kukemetsa X uuringuruum asub riigimaal. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Suuremäe Karjäär OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 07.11.2025).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 27.10.2025 kirjaga nr DM-133358-8 uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus Maa-ja Ruumiamet 24.11.2025 kirjaga nr 7-1/25/16300-2 andis oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmisel tingimusel:

Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada Maa- ja Ruumiametile ning sõlmida raadamise leping Riigimetsa Majandamise Keskusega.

Riigivara valitseja volitatud asutuse kooskõlastuse tingimus seatakse uuringuloa lisa tingimuseks.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab uuringuloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma

arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtajaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Kukemetsa X geoloogilise uuringuloa loa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 27.10.2025 kirjaga nr DM-133358-7 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Tartu Vallavalitsusele.

Tartu Vallavalitsus 11.12.2025 korraldusega nr 1429 nõustus ettevõttele Suuremäe Karjäär OÜ geoloogilise uuringu loa väljastamisega tingimusel, et geoloogiliste uuringute käigus fikseeritakse lähipiirkonna majapidamiste salvkaevude veetase.

Keskkonnaamet lisab uuringuloa lisatingimuseks: *Geoloogilise uuringu teostajal mõõta uuringuruumist kuni 500 meetri kaugusel asuvate salvkaevude veetasemed.*

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja XX.12.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 2 nädalat.

Eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid esitati/ei esitatud.

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt XX.12.2025 kaaskirjaga nr DM-133358-11 arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Suuremäe Karjäär OÜ ..

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo